

NYHETSBREV september 2016

Ledare

Nu är höstsäsongen här och alla är åter efter en välbehövlig sommarvila.

För HSO Stockholms del försätter vi vårt arbete med att bevaka funktionshinderperspektivet i angelägna ärenden.

Vi har ett viktigt arbete framför oss med revideringen av stadens funktionshinderpolitiska program som kommer att påbörjas inom kort. Nu har vi en chans att påverka programmet så att det blir ett kraftfullt rättighetsbaserat dokument som kan resultera i att vi till slut får in ett funktionshinderperspektiv i stadens verksamheter och beslut. – Ett dokument som är kopplat till stadens budget och med mål som går att utvärdera och följa upp.

Vi kommer också att följa upp Stockholms kommunfullmäktiges beslut att avgiftsbelägga parkering även för de som har särskilt parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Vi har med kraft motsagt oss förslaget då vi anser att det strider mot den funktionshinderpolitiska principen att man inte ska ha merkostnader på grund av en funktionsnedsättning. Bilen är ett hjälpmedel som kompenserar individen för en funktionsnedsättning och den som måste använda bilen för att kunna förflytta sig ska därför inte drabbas av särskilda

avgifter. Vårt intressepolitiska utskott deltog i manifestationen utanför Stadshuset och satt på åhörarläktaren under debatten när beslutet fattades.

Bild från debatten i Stadshuset, närmast kameran trafikborgarrådet Daniel Helldén (MP)

Vi vill under hösten uppmärksamma Stockholms stad på att de sociala nedskärningar som sker, och som drabbar våra grupper, behöver analyseras ur ett helhetsperspektiv. Vi accepterar inte att funktionshinderaspekterna negligeras eller glöms bort i stadens olika verksamhetsområden, lika lite som vi stillatigande kommer att acceptera att villkoren för våra grupper försämrats.

Lena Huss

ordförande

Rapport från kansliet

Flytten

Vi börjar nu komma iordning efter kansliets flytt i april. Vi beklagar att det inte har gått att nå oss per telefon sedan flytten; det tog tyvärr betydligt längre tid än beräknat att bli inkopplad i Reumatikerförbundets nya telefonväxelsystem. Nu fungerar allt som det ska och det går att ringa till kansliet på det gamla telefonnumret 08-505 805 60. Det går också bra att lämna meddelande.

Ny postadress är [Box 6240, 102 34 Stockholm](#) och besöksadressen [Hälsingegatan 43, 10 tr.](#)

Ny p-avgift för rörelsehindrade

Under våren har vi aktivt deltagit i protesterna mot förslaget att införa avgifter för parkering med särskilt tillstånd för personer med nedsatt rörelseförmåga. Tillsammans med DHR Stockholmsavdelningen skrevs ett gemensamt pressmeddelande.

Bilder från manifestationen utanför Stadshuset den 27 juni

Ombudsmannatjänsten

Vår ombudsman Emanuel Mörk slutade, efter att ha varit tjänstledig under våren, den 30 juni. Tjänsten kommer inte tillsättas under innevarande år.

Panelamtal med stadens politiker

Den 12 maj ordnade vi ett panelamtal som inleddes med att konsultföretaget Ramböll presenterade resultatet av sin utvärdering av stadens delaktighetsprogram. Politikerna gavs därefter möjlighet att kommentera resultatet.

Några synpunkter som togs upp var bristen att programmet inte är kopplat till budgeten, inte har några nollbasmätningar eller mätbara mål samt brister ur genus-, barn-, ålders- och HBTQ-perspektiv. Områdena bostad, arbete, kontaktperson/ledsagare och tillgänglighet diskuterades.

Under kvällen gavs det möjlighet att lägga frågor till politikerna i en "frågelåda". Kvällen avslutades med att var och en i panelen fick formulera ett löfte inför valet 2018.

Foto från panelsamtalen den 12 maj

I juni uppmanade vi alla som var emot förslaget att protestera utanför Stadshuset när ärendet skulle upp för andra gången. Tyvärr klubbades förslaget igenom trots flera reservationer. Beslutet trädde i kraft den 1 september.

[Mer information finns på stadens webb](#)

[Rambölls presentation kan laddas ner här](#)
[Minnesanteckningar från kvällen kan läsas här](#)
[Frågor till politikerna kan läsas här](#)

Här finns de svar som inkommit

- [Majoriteten](#)
- [KD](#)

Stipendium till Nils Duwähl och Lena Huss

Nils Duwähl, ordförande DHR Stockholmsavdelningen, och vår ordförande Lena Huss har tilldelats ett stipendium på 50 000 kronor från Göran Lagerwalls stiftelse för sitt långvariga engagemang och arbete för personer med funktionsnedsättning. Priset delades ut av socialborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) den 12 juni.

Medlemsföreningarna

Årsmötet

Sammanfattning av vårt årsmöte den 18 april

- Två nya ledamöter väljs till styrelsen: Andreas Knutsson, Stockholms Stamningsförening och Kim Randrup, STROKE-föreningen Stockholms län.
- Styrelsens förslag till nya stadgar antas.
- Efter votering avslås RTP-StS och RSMHs motioner ang föreningsstämma, vilket innebär att årsmöte även fortsättningsvis äger rum varje år.
- RSMHs motion om samverkan bifalls. Styrelsen kommer att kontakta bl a Handikappförbunden.
- Som ny medlem väljs OCD-föreningen i Stockholm. (Förkortningen står för "obsessive-compulsive-disorder" som betyder "tvångstanke-tvångshandlings-sjukdom".) Det innebär att vi nu är 31 medlemsföreningar.

[Protokollet från mötet finns att läsa här](#)

[Nya stadgar finns att ladda ner här](#)

Ordförandemöte i november

I enlighet med de nya stadgarna kommer ett första möte med medlemsföreningarnas ordförande att hållas den 7 november. Kallelse sänds ut i oktober.

Insända remissvar

Vårt intressepolitiska utskott och kansliet ansvarar för handläggningen av de remisser som inkommer till HSO. Under försommaren har vi svarat på två remisser.

Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5)

Utredningen innehåller en rad förslag med syfte att förstärka och fördjupa demokratin och den politiska processen.

I vårt svar uppmärksammar vi det faktum att personer med funktionsnedsättning är klart underrepresenterade i offentliga organ och att de röstar i mindre utsträckning än personer utan funktionsnedsättning. Vi betonar också betydelsen av att funktionshinderperspektivet ska genomsyra beslutsprocesser, likaså när förtroendemannaorgan inrättas och tillsätts.

[Yttrandet finns att läsa här](#)

Motion (2016:48) av Lotta Edholm (L) om att demokratisäkra föreningsstödet

Motionären efterlyser ett regelverk för att säkerställa att stadens föreningsstöd inte tillfaller eller kan användas av föreningar vars värderingar och arbetssätt inte är förenliga med demokratiska principer.

En uppfattning som vi delar. Vi skriver i vårt yttrande att alla medborgare ska kunna delta på lika villkor i samhällsutvecklingen. Staden behöver därför ta fram kriterier för vilka tillgänglighetskrav som ska uppfyllas för att föreningsbidrag ska kunna erhållas.

[Yttrandet finns att läsa här](#)

Insända skrivelser

IP-utskottet och kansliet ansvarar för våra skrivelser. Under försommaren och början av hösten har vi skickat tre skrivelser.

Situationen när det gäller gode män

Media uppmärksammade under våren de stora bristerna i stödet till människor med god man. Vår uppfattning är att det måste göras omfattande förändringar i nuvarande organisation och regelverk för verksamheten med överförmyndare. En skrivelse skickades till Handikappförbunden med en begäran att de ska intensifiera arbetet om överförmyndarverksamheten. Handikappförbunden agerade i frågan genom en skrivelse om gode män ställd till Justitiedepartementet och -ministern.

[Vår skrivelse kan läsas här](#)

[Läs Handikappförbundets skrivelse till Justitiedepartementet här](#)

Samråd om nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Vi har i en skrivelse ställt till landstingets tillväxt- och regionplaneförvaltningen påtalat att vare sig vi eller någon av våra medlemsföreningar fanns med på listan över samrådsinstanser som skickats ut med samrådsunderlaget.

Vi begärde att HSO Stockholms stad och dess medlemsorganisationer skulle sättas upp på listan. Något svar på skrivelsen har inte erhållits. Vi kommer att sända in ett spontant yttrande i ärendet.

Organiseringen av stadens funktionshinderåd behöver ses över

I en skrivelse ställd till kommunstyrelsen framförde vi önskemål om att staden i samband med revideringen av sitt program för delaktighet också utreder fh-rådens organisering och arbetssätt. Mycket har förändrats i politiken sedan år 2007 då kommunfullmäktige tog beslut om nuvarande organisering.

Vi lyfter också fram att det saknas resurser för kommunstyrelsens fh-råd att kunna stödja stadens övriga fh-råd.

[Läs hela skrivelsen här](#)

Nytt från staden

FOs årsrapport

Funktionshinderombudsmannen överlämnade i april sin årliga rapport till kommunstyrelsen.

Där sägs bl a att stadens funktionshinderspolitiska program behöver revideras utifrån kommande nationella mål och utifrån rekommendationer från programmets utvärdering.

Vidare: staden ska samverka med brukarorganisationer och samverkan sker i stadens råd för funktionshinderfrågor. Rådets organisation, antal, arbetsformer och arvoderingsregler behöver ses över i samråd med funktionshindersorganisationer. Målet ska vara att uppnå mer effektiva arbetsformer för brukarinflytande med bredare representation bland annat utifrån etnicitet och ålder.

**Rapporten kan beställas hos FO,
tel 08-508 29 441 eller e-post
riitta-leena.karlsson@stockholm.se**

Utvärdering av delaktighetsprogrammet

Utvärderingens syfte var att undersöka programmets relevans, måluppfyllelse och genomförande. Konsultföretaget Rambölls utvärdering visar bl a att det är svårt att få en övergripande bild av stadens samlade arbete inom ramen för programmet. Programmets indikatorer finns inte med i Stockholms stads budget och följs därmed inte upp i dess ledningssystem. Programmets fokus på aktiviteter riskerar att förbise fundamentala aspekter som påverkar levnadsstandarden för målgruppen. Det saknas t ex ett vålds-, hälso- och genusperspektiv.

[Läs hela utvärderingen här](#)

Revidering av delaktighetsprogrammet

Revideringsarbetet gällande stadens *Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016* ska inom kort påbörjas på stadsledningskontoret.

FO Riitta-Leena Karlsson har med anledning av det bjudit in DHR, HSO och SRF att utse representanter till en referensgrupp.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor kommer löpande att följa upp arbetet.

Stockholms stads råd för funktionshinderfrågor

Aktuella vakanser

I följande fh-råd finns vakanser just nu:

- kommunstyrelsen
- bostadsbolagen
- Enskede-Årsta-Vantör
- Hässelby-Vällingby
- kulturnämnden
- Kungsholmen
- Norrmalm
- Rinkeby-Kista
- Skarpnäck
- Skärholmen
- socialnämnden, äldre- och överförmyndarnämnden
- Spånga-Tensta
- Stockholm Business Region
- trafiknämnden och Stockholm Parkering
- Älvsjö

Temakväll i september

Tillsammans med funktionshinderombudsmannen arbetar vi just nu med planeringen av nästa utbildningsseminarium för fh-rådens ledamöter. Temat denna gång är kognitiv tillgänglighet.

FO Riitta-Leena Karlsson kommer också att ge aktuell information från staden inom funktionshinderrådet.

Separat inbjudan har i dagarna sänts ut till alla rådets ledamöter.

Kommunstyrelsens fh-råd

Här följer valda delar av vad som behandlats i rådet under april och maj.

Remissvar på motion (2016:19) om feriejobb för unga

Rådet tycker att det är positivt att frågan om feriejobb, och hur dessa prioriteras för personer med funktionsnedsättning, lyfts fram i debatten. Rådet anser att det är viktigt att prioriteringsgrunderna i riktlinjerna förtydligas vad gäller funktionshinder samt att personer med funktionsnedsättning prioriteras när sommarjobb erbjuds.

Remissvar på motion (2015:84) om höjd habiliteringsersättning

Rådet anser att det är oacceptabelt att många av de som deltar i daglig verksamhet lever under synnerligen knappa förhållanden och vill att förutsättningarna för en höjning av habiliteringsersättningen ska utredas under 2016.

Remissvar på motion (2015:85) om riktlinjer för ledsagning

Rådet ställer sig positivt till att riktlinjerna ändras så att det klart framgår att ledsagning kan beviljas för inköp av dagligvaror och för att följa med sitt/sina barn på aktiviteter som hör till ett föräldraskap. Rådet anser också att det ska gå att spara timmar över tid och att ledsagning ska beviljas även till personer som bor i grupp-bostad. Rådet föreslår att staden ska införa fri ledsagning på försök enligt Laholms-modellen.

Remissvar på remiss (Dnr 219-1671/2015) om personalpolicy för Stockholms stad

Rådet påpekar att begreppen funktionshinder eller funktionsnedsättning inte nämns i dokumentet. Rådet anser bl a att förslaget i högre grad borde beröra personer med funktionsnedsättning.

Brev till kommunstyrelsen med prioriterade frågor inför arbetet med budget och verksamhetsplan 2017

Rådet anser att stadens program för delaktighet ska ha en central placering i stadens budget och inte som nu placeras under stöd och service. Rådet vill att funktionshinderrådets organisation, antal, arbetsformer och arvoderingsregler ses över i samråd med funktionshinderorganisationerna.

Andra frågor som rådet anser ska prioriteras högt i arbetet med budget och verksamhetsplan 2017 är följande: enkelt avhjälpna hinder, tillgängliga skolor, tidiga åtgärder i skolan och åtgärder mot den förhöjda risken bland barn med funktionsnedsättning att utsättas för mobbning, hög personalomsättning bland biståndshandläggare, bristen på bostäder för personer med vissa funktionsnedsättningar samt den höga arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning.

Rådets protokoll

Protokoll från sammanträdena finns [på stadens webb](#).

Annat nytt inom funktionshinderområdet

Sämre levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning

Jämfört med befolkningen i övrigt har personer med funktionsnedsättning fortfarande betydligt sämre levnadsvillkor. Det visar den utvärdering som Myndigheten för delaktighet (MFD) har gjort av utvecklingen av funktionshinderpolitiken under strategiperioden 2011–2016.

Utvärderingen visar att den strategi som har legat till grund för genomförandet av funktionshinderpolitiken har haft betydelse för utvecklingen, men pekar också på ett antal brister som behöver uppmärksammas för ett mer effektivt utfall.

Vidare visar utvärderingen att det är svårt att se effekten av strategin då uppföljning saknas inom många områden.

MFD lämnade under sommaren också rapporten *En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle* med förslag på hur framtidens funktionshinderpolitik kan bli mer effektiv och systematisk.

Man anser bl a att riksdag och regering behöver tydligt signalera att funktionshinderpolitiken

är viktig för samhällets hållbara utveckling och för att Sverige ska kunna leva upp till sina internationella åtaganden om mänskliga rättigheter och i arbetet med FN:s globala utvecklingsmål i Agenda 2030.

[Läs rapporterna på MFDs webb](#)

Ljudmiljö och livskvalitet

God ljudmiljö är en förutsättning för en hållbar och attraktiv stad. Vi behöver öka kunskapen om kreativa sätt för att arbeta för tystare och trivsammare städer. Boverket har därför tagit fram en film för att lyfta frågan om god ljudmiljö och akustisk design och ge inspiration till trivsamma miljöer.

[Se filmen på Boverkets webb](#)

[Läs mer om ljudmiljö och akustisk design här](#)

Konsekvenser av att ta bort tillgänglighetskraven i studentlägenheter

Det går att minska produktionskostnaderna genom att bygga otillgängliga studentbostäder. Men detta skulle få negativa konsekvenser inte enbart för studenter med funktionsnedsättningar utan för alla studenter.

Det konstaterar Boverket i en ny rapport som [kan laddas ner här](#).

HSO Stockholms stad – 31 föreningar i samverkan

Telefon 08-505 805 60

E-post kansli@hsostockholm.se

Webbplats www.hsostockholm.se

Ansvarig utgivare: Wanda Scherdin

Redaktion: Wanda Scherdin och Ewa Ström